

Z Á H O R I E NA ZAČIATKU 20. STOROČIA

.

Demografický obraz
tradičného regiónu

Mojmír Benža
Dagmar Kusendová
Richard Stanek

2021

Práca bola vydaná s podporou Agentúry na podporu výskumu a vývoja Slovenskej republiky v rámci riešenia projektu APVV-17-0079 – Analýza a prognóza demografického vývoja Slovenskej republiky v horizonte 2080: identifikácia a modelovanie dopadov na sociálno-ekonomickú sféru v rozličných priestorových mieriach, zodpovedný riešiteľ prof. RNDr. Branislav Bleha, PhD.

Vydanie podporili:

Berto sk, s. r. o. z Vysokej pri Morave, Dana Čahojová z Bratislavy-Karlovej Vsi, Marián Dvorský z Letničia, Ivana Chrenková z Kátova, Vladimír Kočárik z Radošoviec a Peter Vrabec zo Závodu

© Autori

PhDr. Mojmír Benža, PhD.

Ústav etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akadémie vied

doc. RNDr. Dagmar Kusendová, CSc.

Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja
Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave

Mgr. Richard Stanek

Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja
Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave

2021

Recenzenti:

prof. PhDr. Pavol Tišliar, PhD.

prof. Mgr. Katarína Slobodová - Nováková, PhD.

doc. RNDr. Vladimír Slavík, CSc.

Univerzita Komenského v Bratislave, Bratislava, 2021

ISBN 978-80-223-5272-7

EAN

9 788022 352727

Obsah

Predhovor	5
1. Demografická charakteristika obyvateľstva	
1.a) Komentár	9
1.b) Mapy	18
2. Obyvateľstvo podľa hospodárskych odvetví	
2.a) Komentár	41
2.b) Mapy	46
3. Obyvateľstvo pracujúce v poľnohospodárstve	
3.a) Komentár	57
3.b) Mapy	60
4. Obyvateľstvo zaoberajúce sa remeselnou výrobou	
4.a) Komentár	67
4.b) Mapy	71
5. Skupiny remesiel, živností a výrob	
5.a) Komentár	83
5.b) Mapy	92
Záver	117
Zoznam bibliografických odkazov	123
Zoznam máp	125
Zoznam prameňov a použitej literatúry	129

POĎAKOVANIE

Práca bola vydaná s podporou Agentúry na podporu výskumu a vývoja Slovenskej republiky v rámci riešenia projektu APVV-17-0079 – *Analýza a prognóza demografického vývoja Slovenskej republiky v horizonte 2080: identifikácia a modelovanie dopadov na sociálno-ekonomickú sféru v rozličných priestorových mierkach*, zodpovedný riešiteľ prof. RNDr. Branislav Bleha, PhD.

Vydanie podporili tiež Berto sk. s. r. o. z Vyskej pri Morave, Dana Čahojová z Bratislavy-Karlovej Vsi, Marián Dvorský z Letničia, Ivana Chrenková z Kátova, Vladimír Kočárik z Radošoviec a Peter Vrabec zo Závodu.

Všetkým patrí naše spoločné veľké ďakujeme!

autori

Zoznam máp

1. Demografická charakteristika obyvateľstva

- 1.1 Prírodné prostredie, D. Kusendová
- 1.2 Administratívno-územné členenie v úrovni okresov, D. Kusendová
- 1.3 Administratívno-územné členenie v úrovni obcí, D. Kusendová
- 1.4 Veľkosť obcí podľa počtu obyvateľov, D. Kusendová
- 1.5 Hustota zaľudnenia, D. Kusendová
- 1.6 Prítomnosť a štátna príslušnosť obyvateľstva, D. Kusendová
- 1.7 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia, D. Kusendová
- 1.8 Štruktúra obyvateľstva podľa veku, D. Kusendová
- 1.9 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu, D. Kusendová
- 1.10 Štruktúra obyvateľstva podľa materinského jazyka, D. Kusendová
- 1.11 Obyvatelia s maďarským materinským jazykom, D. Kusendová
- 1.12 Obyvatelia s nemeckým materinským jazykom, D. Kusendová
- 1.13 Obyvatelia ovládajúci maďarský jazyk, D. Kusendová
- 1.14 Štruktúra obyvateľstva podľa vierovyznania, D. Kusendová
- 1.15 Obyvatelia evanjelického a. v. vierovyznania, D. Kusendová
- 1.16 Obyvatelia židovského vierovyznania, D. Kusendová
- 1.17 Gramotnosť obyvateľstva, D. Kusendová
- 1.18 Veľkosť obcí podľa počtu domov, D. Kusendová
- 1.19 Obývanosť domov, D. Kusendová
- 1.20 Materiál stien obytných domov, D. Kusendová
- 1.21 Krytina striech obytných domov, D. Kusendová
- 1.22 Domy postavené z dreva, D. Kusendová
- 1.23 Domy pokryté šindľom, D. Kusendová

2. Obyvateľstvo podľa hospodárskych odvetví

- 2.1 Ekonomicky aktívne/zarábajúce a pasívne/vyživované obyvateľstvo, R. Stanek
- 2.2 Pracujúci v poľnohospodárstve, R. Stanek
- 2.3 Pracujúci v iných odvetviach prvovýroby, R. Stanek
- 2.4 Remeselníci a pracujúci v priemysle, R. Stanek
- 2.5 Obchodníci, R. Stanek
- 2.6 Pracujúci v doprave a poštovej službe, R. Stanek
- 2.7 Pracujúci v občianskych a cirkevných službách a slobodných povolaniach, R. Stanek
- 2.8 Príslušníci ozbrojených zložiek, R. Stanek
- 2.9 Nádenníci, R. Stanek
- 2.10 Domáce služobníctvo, R. Stanek

2.11 Iné spôsoby obživy, R. Stanek

3. Obyvateľstvo pracujúce v poľnohospodárstve

- 3.1 Ekonomicky aktívne/zarábajúce obyvateľstvo, R. Stanek
- 3.2 Vlastníci alebo nájomcovia obrábajúci menej ako 10 kat. jutár (5,75 ha) pôdy, R. Stanek
- 3.3 Vlastníci alebo nájomcovia obrábajúci od 10 do 100 kat. jutár (5,75 – 57,53 ha) pôdy, R. Stanek
- 3.4 Vlastníci a nájomcovia s viac ako 100 kat. jutrami (57,53 ha) obrábanej pôdy, R. Stanek
- 3.5 Pracujúci členovia rodiny, R. Stanek
- 3.6 Sluhovia, R. Stanek
- 3.7 Poľnohospodársky úradníci, R. Stanek

4. Obyvateľstvo zaoberajúce sa remeselnou výrobou

- 4.1 Ekonomicky aktívne/zarábajúce obyvateľstvo, D. Kusendová
- 4.2 Vlastníci remeselných dielní a výrobní, D. Kusendová
- 4.3 Pracujúci členovia rodiny, R. Stanek
- 4.4 Zamestnanci a učni, R. Stanek
- 4.5 Sluhovia, D. Kusendová
- 4.6 Dielne bez zamestnancov, D. Kusendová
- 4.7 Dielne s 1 zamestnancom, D. Kusendová
- 4.8 Dielne s 2 zamestnancami, D. Kusendová
- 4.9 Dielne s 3 až 5 zamestnancami, D. Kusendová
- 4.10 Dielne so 6 a viac zamestnancami, D. Kusendová
- 4.11 Dielne podľa počtu zamestnancov, D. Kusendová
- 4.12 Vedúci majstri a úradníci, D. Kusendová

5. Skupiny remesiel, živností a výrob

- 5.1 Kováči, R. Stanek
- 5.2 Zámočníci, R. Stanek
- 5.3 Strojníci, R. Stanek
- 5.4 Ostatní remeselníci pracujúci s kovem, R. Stanek
- 5.5 Tehliari, R. Stanek
- 5.6 Hrnčiari, ťažba kameňa, štrku a piesku, R. Stanek
- 5.7 Stolári, R. Stanek
- 5.8 Ostatní remeselníci spracúvajúci drevo, R. Stanek
- 5.9 Spracovatelia kože, R. Stanek
- 5.10 Tkáči, R. Stanek
- 5.11 Krajčíri, R. Stanek

- 5.12 Obuvníci a čížmáři, R. Stanek
- 5.13 Ostatní remeselníci vyrábající odev a obuv, R. Stanek
- 5.14 Mlynáři, R. Stanek
- 5.15 Pekáři, R. Stanek
- 5.16 Mäsiari, R. Stanek
- 5.17 Ostatní živnostníci spracúvajúci potraviny, R. Stanek
- 5.18 Hostinskí a hotelieri, R. Stanek
- 5.19 Liehovarníci, R. Stanek
- 5.20 Výrobcovia chemických produktov, R. Stanek
- 5.21 Murári, R. Stanek
- 5.22 Tesári, R. Stanek
- 5.23 Ostatní stavební remeselníci, R. Stanek
- 5.24 Príležitostní pracovníci, R. Stanek

Mojmír Benža, Dagmar Kusendová, Richard Stanek

**Záhorie na začiatku 20. storočia:
Demografický obraz tradičného regiónu**

Vydalo Vydavateľstvo Univerzity Komenského v Bratislave, Bratislava

Zodpovedný redaktor: doc. RNDr. Dagmar Kusendová, CSc.

Jazyková redaktorka: PhDr. Ingrid Kostovská

Autor obálky: Matúš Benža

Rozsah 132 strán (18,39 AH), prvé vydanie, náklad 100 ks

Grafická úprava a tlač: KO&KA spol. s r. o., Bratislava

ISBN 978-80-223-5272-7